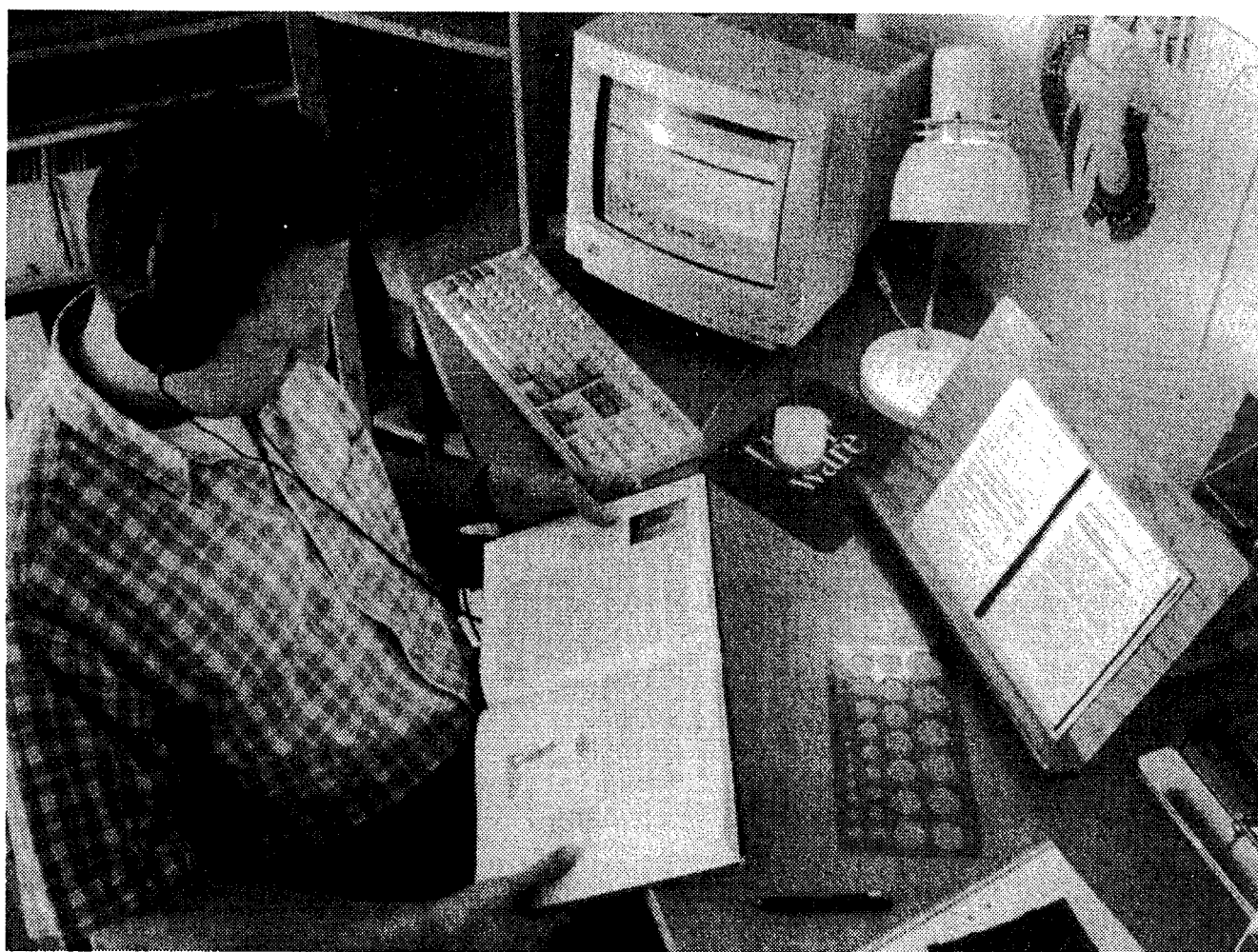

"راهنمای استفاده از نرم افزار CDS/ISIS"

نویسنده: یونسکو. گروه تهیه و کاربرد نرم افزار. دفتر برنامه و خدمات اطلاعاتی
ترجمه: علی جلالی دیزجی

مروری کلی بر نظام

الف. پایگاه اطلاعاتی^۱ CDS/ISIS

وجود دارد ارائه می‌کند، عملاً کاری بیش از پردازش صرف متون انجام می‌دهد. این مسئله به این جهت است که پردازش متون توسط CDS/ISIS دارای ساختنی مبتنی بر عناصر داده‌هایی است که تعریف می‌شوند.

به عبارت کلی پایگاه اطلاعاتی CDS/ISIS را می‌توان

نرم افزار CDS/ISIS ساخت و مدیریت پایگاههای اطلاعاتی غیر عددی - یعنی پایگاههای اطلاعاتی که بخش اعظم اجزای تشکیل دهنده آنها متن است - را فراهم می‌سازد. اگر چه CDS/ISIS با متن و کلمات سروکار دارد و به همین جهت اکثر مشخصاتی را که در بسته‌های نرم‌افزاری کلمه پرداز^۲

ب. وظایف نظام:^{۱۳}

وظایف عمده‌ای توسط CDS/ISIS تامین می‌شود که انجام امور زیر را فراهم می‌آورد:

- تعریف پایگاه‌های اطلاعاتی با عناصر داده مورد نظر.
- ورود رکوردهای جدید به پایگاه اطلاعاتی معین.
- تغییر، تصحیح یا حذف رکوردهای موجود.
- ساخت و نگهداری خودکار فایل‌های دسترسی سریع به هر پایگاه اطلاعاتی به منظور افزایش سرعت بازیابی.
- بازیابی رکوردها از طریق محتوای آنها بوسیله زبان پیشرفته^{۱۴} جستجو.

- نمایش رکوردها یا بخشهایی از آنها بر مبنای نیاز.
- آرایش رکوردها بنا به ترتیب دلخواه.
- چاپ فهرستهای محدود یا کامل و / یا نمایه‌ها^{۱۵}.
- بسط کاربردهای اختصاصی با استفاده از امکانات برنامه‌نویسی جامع CDS/ISIS.

این امکانات از طریق سلسله خدمات هشتمگانه اصلی تامین می‌شود که در دو رسته^{۱۶} وسیع طبقه‌بندی شده‌اند: خدمات استفاده‌کننده^{۱۷} که با پایگاه‌های اطلاعاتی موجود کار می‌کند، و خدمات نظام^{۱۸}، که برای مدیر پایگاه اطلاعاتی جهت ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی جدید و اجرای وظایف مختلف نظام طراحی شده است. تنها دانش اصلی کاربری لازم به بخش خدمات استفاده‌کننده در CDS/ISIS است در حالی که خدمات نظام، دانش فنی عمیق در مورد کلیه قسمتهای نظام تا حد آشنایی با برنامه‌نویسی کامپیوتر را لازم دارد.

- خدمات چهارگانه استفاده‌کننده، انجام اعمال زیر را مقدور می‌سازد:

- ISISENT ورود اطلاعات^{۱۹} و ویرایش رکورد
- ISISRET بازیابی اطلاعات
- ISISPRT تولید بروندهای چاپی نظیر فهرستها و نمایه‌ها
- ISISNV وظایف نگهداری^{۲۰} و استفاده^{۲۱} از فایل مقلوب

همانند فایل داده‌های مرتبطی فرض نمود که به منظور تامین نیازهای اطلاعاتی جامعه استفاده‌کننده مشخصی گردآوری می‌شوند. این فایل ممکن است به عنوان مثال فایل ساده نشانی یا فایل بسیار پیچیده مانند فهرست کتابخانه یا راهنمای پروژه‌های تحقیقاتی باشد. هر واحد اطلاعاتی ذخیره شده در پایگاه اطلاعاتی مرکب از عناصر داده‌ای گسسته‌ای است که هر کدام از آنها دارای ویژگیهای مشخص مدخل توصیف شده است. مثلاً پایگاه اطلاعاتی کتابشناختی^۲ متشکل از اطلاعات کتابها، گزارشها، مقالات مجلات و غیره است. بدین ترتیب هر واحدی مرکب از عناصر داده‌ای نظیر نویسنده، عنوان، تاریخ نشر و غیره است.

عناصر داده در فیلدهایی^۴ ذخیره می‌گردند که هر یک از آنها دارای برجسب عددی^۵ است که دلالت بر محتوی فیلد دارد. می‌توان برجسب را همانند عنوانی تصور نمود که توسط CDS/ISIS قابل شناسایی است.

مجموعه فیلدها مشتمل است بر کلیه عناصر داده‌های یک واحد اطلاعاتی معین که رکورد^۶ نامیده می‌شود. ویژگی منحصر به فرد CDS/ISIS طراحی ویژه آن برای کار با فیلدها و در نتیجه رکوردهای با طول متغیر است، که بدین ترتیب از طرفی اجازه مصرف بهینه از ظرفیت دیسک را می‌دهد و از طرف دیگر آزادی کامل در تعریف حداکثر طول هر فیلد را در اختیار می‌گذارد.

حضور فیلد ممکن است انتخابی باشد یعنی در یک یا چند رکورد حضور نداشته باشد، فیلد ممکن است مشتمل بر یک عنصر داده‌ای واحد بوده، یا دو یا چند عنصر داده^۷ با طول متغیر را در برگیرد. در مورد دوم فیلد دارای فیلدهای فرعی^۸ است، که هر کدام از عناصر بوسیله محدودکننده دو نشانه‌ای^۹ فیلد فرعی مقدم بر عنصر داده‌ای مربوط مشخص می‌گردد. به علاوه فیلد می‌تواند تکرارپذیر^{۱۰} باشد، یعنی رکورد معینی بیش از یک تکرار^{۱۱} یا ظهور^{۱۲} در فیلد داشته باشد.

تعریف پایگاه اطلاعاتی در CDS/ISIS مرکب از اجزای زیر است که هر یک در فایلی جداگانه ذخیره می‌شود:

جدول تعریف فیلد (FDT):^{۲۵} فیلدها و نیز مشخصات فیلدهایی را تعریف می‌کند که می‌توانند در رکوردهای یک پایگاه اطلاعاتی حضور داشته باشند (FDT) تحت عنوان "جدول تعریف فیلد" کاملاً توضیح داده شده است.

کاربرگه (های) ورود اطلاعات:^{۲۶} یک یا چند طرح بر روی صفحه نمایش برای ایجاد و / یا روزآمد کردن رکوردهای اصلی پایگاه اطلاعاتی بکار می‌رود. CDS/ISIS ویراستاری با طراحی خاص برای ایجاد این کاربرگه‌ها فراهم نموده است (به مبحث "ویراستار کار برگه" رجوع شود).

آرایشهای نمایشی:^{۲۷} آرایشهای نمایشی، تعریف نیازهای مربوط به شکل دقیق نمایش پیوسته رکوردها در طول جستجو و نیز تولید بروندهای چاپی، همانند فهرستها و نمایه‌ها را برآورد می‌نماید. CDS/ISIS زبان شکل‌بندی قوی و جامعی را فراهم می‌آورد که نمایش محتوای یک رکورد را به طریق دلخواه ممکن می‌سازد که تحت عنوان زبان شکل‌بندی توضیح داده شده است.

جدول (های) انتخاب فیلد (FST):^{۲۸} یک FST فیلدهای قابل جستجو از طریق فایلی مقلوب در پایگاه اطلاعاتی را تعریف می‌کند. سایر FSTها هم، نیازهای سورتی^{۲۹} متداول در پایگاه اطلاعاتی را تعریف می‌کنند. FSTها تحت عنوان "جدول انتخاب فیلد (FST)" بحث شده‌اند.

۲- فایل اصلی

فایل اصلی متشکل از کلیه رکوردهای پایگاه اطلاعاتی معینی است و هر رکوردی مرکب از یک رشته فیلد با طول متغیر است. هر یک از رکوردها با شماره واحدی مشخص می‌گردد که در هنگام ایجاد رکورد به طور خودکار بوسیله CDS/ISIS به آن تعلق می‌گیرد که شماره فایل اصلی^{۳۰} یا MFN

- خدمات چهارگانه نظام به منظور اعمال زیر فراهم آمده است:

تعریف پایگاههای اطلاعاتی تازه و / یا تغییر تعاریف در پایگاههای اطلاعاتی موجود.

ISISUTL وظایف متنوع استفاده از نظام

ISISXCH تسهیلات برای مبادله اطلاعات با سایر نظامها و اعمال استفاده از فایل اصلی.

ISISPAS تسهیلات برنامه‌نویسی پیشرفته‌ای که امکان تهیه برنامه‌های کاربردی مورد نظر و الحاق آنها به CDS/ISIS را فراهم می‌نماید.

ج. ساختمان پایگاه اطلاعاتی

اگر چه هر پایگاه اطلاعاتی CDS/ISIS به عنوان فایل اطلاعاتی^{۲۲} جداگانه ظاهر می‌شود، ولی در عمل مرکب از تعدادی فایل کامپیوتری است که از نظر منطقی مربوط به هم ولی از نظر فیزیکی مجزا از همدیگرند. مدیریت فایل‌های فیزیکی مسئولیت CDS/ISIS بوده و نیازی به دانستن دقیق ساختار آنها برای اجرای پایگاه اطلاعاتی نیست. معهذا داشتن دانش پایه در مورد هدف و نحوه عمل فایل‌های اصلی مربوط به یک پایگاه اطلاعاتی به درک بهتر نظام کمک می‌کند (مصرف‌کنندگان با استعداد و علاقه‌مند برای دستیابی به شرح دقیقی از شکل فیزیکی پایگاه اطلاعاتی می‌توانند به مباحث "ساختار فایل اصلی"^{۲۳} و شکل رکورد "و" ساختار فایل مقلوب و اشکال رکورد" رجوع نمایند).

۱- فایل‌های تعریف پایگاه اطلاعاتی^{۲۴}

پیش از امکان دسترسی به یک پایگاه اطلاعاتی برای پردازش، باید با تعریف ویژگیهای معین ساختاری و محتوایی رکورد مربوط به آن، پایگاه مورد نظر به CDS/ISIS معرفی شود. گزینه خدمات ISISDEF امکان ایجاد و / یا تغییر در تعریف یک پایگاه اطلاعاتی را فراهم می‌آورد.

نامیده می‌شود.

در اینجا، واژه "آموزش بزرگسالان" یک نقطه بازیابی یا اصطلاح واژه‌نامه‌ای است، و هر ارجاعی به رکورد فایل اصلی که واژه در آن ظاهر می‌شود یک مسیر دسترسی^{۳۳} نامیده می‌شود.

از آنجایی که هر واژه‌ای دارای تعداد متفاوتی رکورد نمایه شده تحت آن واژه است، رکوردهای منطقی یک فایل مقلوب دارای طولهای متفاوتی هستند. برای تامین بازیابی سریع هر نقطه بازیابی، فایل مقلوب عملاً مرکب از فایل‌های فیزیکی متعددی است.

CDS/ISIS امکان ایجاد فایل‌های مقلوب گزیده برای هر پایگاه اطلاعاتی را فراهم می‌سازد. می‌توان فیلدها، فیلدهای فرعی یا عناصر آنها را برای این منظور انتخاب نمود. بعلاوه، با انتخاب گزینه‌های صحیح می‌توان تک واژه‌ها، عبارات یا توصیفگرها را از فیلد انتخاب شده استخراج نمود.

عناصر قابل جستجو برای یک پایگاه اطلاعاتی معین را می‌توان به وسیله جدول انتخاب فیلد (FST) تعریف نمود، که فیلدهای مقلوب شونده و فن نمایه‌سازی مورد استفاده برای هر فیلد را شامل می‌شود.

برخلاف سایر نظامهای مبتنی بر فایل مقلوب، که فایل مقلوب جداگانه‌ای برای هر فیلد قابل جستجو در آنها وجود دارد، CDS/ISIS تنها یک فایل مقلوب برای پایگاه اطلاعاتی معینی بکار می‌برد. معهداً به جهت ساختار ویژه، این فایل از نظر نقش اجرایی مشابه با شیوه عمل فایل مقلوب چند جزئی است. در واقع، هر مسیر دسترسی نه تنها MFN، بلکه اطلاعات دیگری را شامل می‌شود که دقیقاً نشان می‌دهد که داده از کدام فیلد استخراج شده و وضعیت واژه مربوطه در داخل فیلد چگونه است.

برنامه جاری حداکثر ۳۰ نشانه برای نقاط بازیابی فراهم می‌سازد. عناصر طولانی‌تر از حداکثر مقدار طول قبل از وارد شدن در فایل مقلوب کوتاه می‌شوند.

CDS/ISIS به منظور تامین دسترسی سریع به هر یک از رکوردهای فایل اصلی، فایل مخصوصی را به فایل اصلی اضافه می‌کند که فایل ارجاعات نامیده می‌شود. این فایل در واقع نمایه‌ای است که محل هر رکورد را در فایل اصلی به دست می‌دهد.

رکوردهای فایل اصلی را می‌توان بوسیله تسهیلات ورود اطلاعات در گزینه خدمات ISISENT ایجاد، تغییر یا حذف نمود.

۳- فایل مقلوب^{۳۱}

اگر چه رکورد اصلی مستقیماً بوسیله شماره فایل اصلی (MFN) آن از طریق فایل ارجاعات قابل بازیابی است، معهداً راههای دسترسی دیگر به یک رکورد نیز ضروری است. به عنوان مثال در بازیابی رکوردهای کتابشناختی ممکن است دسترسی به یک رکورد از طریق نویسنده، موضوع، یا سایر عناصر اطلاعاتی موجود در یک رکورد لازم باشد. CDS/ISIS امکان تامین نقاط بازیابی نامحدود و بالفعل برای هر رکوردی را با ایجاد فایل ویژه‌ای به نام فایل مقلوب فراهم می‌سازد.

فایل مقلوب شامل کلیه واژه‌هایی است که ممکن است در زمان بازیابی، به عنوان نقاط بازیابی پایگاه اطلاعاتی معینی بکار روند، برای هر واژه‌ای نیز، فهرست ارجاعات به رکوردهای فایل اصلی وجود دارد که واژه از آن رکوردها استخراج شده است.

مجموع کلیه نقاط بازیابی برای هر پایگاه اطلاعاتی را واژه‌نامه^{۳۲} می‌گویند. فایل مقلوب را می‌توان همانند نمایه‌ای به محتوای فایل اصلی دانست. مثلاً اگر ۴ رکورد اصلی با شماره فایل اصلی ۱۸، ۲۰۴، ۷۶۶ و ۱۰۳۹ شامل کلید واژه آموزش بزرگسالان باشد. ساختمان منطقی مدخل فایل مقلوب مربوطه به صورت زیر خواهد بود:

آموزش بزرگسالان ۱۸، ۲۰۴، ۷۶۶ و ۱۰۳۹

۴- فایل "همه"^{۳۴}

فایل "همه" نوعی فایل اختیاری وابسته به فایل مقلوب است. این فایل برای پیوستن واژه‌های وابسته^{۳۵} معینی به یکدیگر در هنگام بازیابی بکار می‌رود. یک واژه "همه"، نام گروهی منظور شده برای جدولی از واژه‌های جستجو است. وقتی یک واژه "همه" در جستجویی بکار می‌رود، جدولی که بدان نام است بازیابی شده، و واژه‌های جداگانه موجود در جدول به طور خودکار با استفاده از عملگر "یا" ترکیب می‌شوند.

معیار ایجاد یک واژه "همه" بستگی به فراوانی ظهور آن در سئوالات دارد. در اکثر موارد گروه جغرافیایی در جمع این معیار قرار می‌گیرد، اما نمونه‌های دیگری نیز ممکن است از این گونه به حساب آیند. برای مثال، اگر یک واژه "همه" تحت عنوان ANY LATIN AMERICA بوجود آید که بیانگر اسامی همه کشورهای امریکای لاتین است، می‌توان به جای تایپ اسامی کلیه کشورهای مختلف به صورت جداگانه، از یک نام گروهی در جستجو استفاده نمود. استفاده از واژه‌های "همه" با جزئیات بیشتری تحت عنوان "زبان جستجو در CDS/ISIS" توضیح داده شده است.

۵- رابطه بین فایلها

رابطه منطقی بین فایل‌های اصلی یک پایگاه اطلاعاتی در CDS/ISIS با بررسی مسیری که بازیابی در آن انجام می‌شود بیشتر قابل فهم است، بازیابی از یک پایگاه اطلاعاتی با تعیین گروهی از واژه‌های جستجو انجام می‌شود که در فایل مقلوب برای یافتن فهرستی از شماره‌های فایل اصلی (MFN) مربوط به هر واژه‌ای مورد جستجو قرار می‌گیرند. این فهرستها سپس بوسیله برنامه مطابق با عملگرهای تعیین شده در دستور جستجو^{۳۶} بکار گرفته می‌شوند، تا این که در انتهای جستجو، فهرست واحدی بنام "فهرست برخورد"^{۳۷} بدست آید که مربوط به شماره فایل اصلی (MFN) رکوردهایی است که

پاسخ دستور جستجو است. اگر در این مرحله نمایش رکوردهای بازیابی شده خواسته شود، CDS/ISIS هر رکورد موجود در فهرست برخورد را از فایل اصلی فرا خوانده و مطابق آرایش تعیین شده در شکل‌بندی تنظیم و بر روی صفحه مانیتور نشان می‌دهد.

می‌توان یک یا چند فهرست برخورد را ذخیره نموده و بعداً با استفاده از گزینه "خدمات ISISPRT" اقدام به چاپ آنها نمود. فهرست برخورد ذخیره شده، فایل ذخیره^{۳۸} خوانده می‌شود.

د. ساختار نظام

بخش اصلی CDS/ISIS نظام فهرست انتخابی مربوط به آن است که اجازه فراخوانی خدمات مختلف را می‌دهد، معهدا، به منظور مدیریت و بهره‌برداری از پایگاههای اطلاعاتی، یادگیری تعدادی از فنون^{۳۹} که مختص CDS/ISIS است، مانند زبان جستجو یا زبان آرایش لازم می‌باشد. فنون با استفاده از گروهی از ابزارها^{۴۰} که CDS/ISIS به این منظور فراهم نموده، انجام می‌شود. مثلاً اگر بخواهیم جستجویی در یک پایگاه اطلاعاتی انجام شود، ابتدا باید گزینه صحیح در فهرست انتخاب را برگزیده و سپس سؤال جستجو را تنظیم نماییم که در آن از زبان جستجوی CDS/ISIS استفاده می‌شود. بنابراین آگاهی از این فن لازم است. برای انجام عملی جستجو، ابزاری از CDS/ISIS که ویراستار فیلد^{۴۱} نامیده می‌شود مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در حالی که یک فن فرایند فکری انتقال یک سؤال (مانند بازیابی اطلاعات در مورد اثرات تشعشع خورشیدی بر جانوران دریایی) به زبان جستجوی خاص CDS/ISIS را فراهم می‌آورد، ابزار یک وسیله مکانیکی و به طور کلی کاملاً اجرایی است (مثلاً ویراستار فیلد نه تنها برای وارد کردن دستور جستجو بلکه برای ایجاد و تصحیح رکوردها بکار می‌رود.) فنون CDS/ISIS، نظام فهرست انتخابی، و ابزارها بعداً

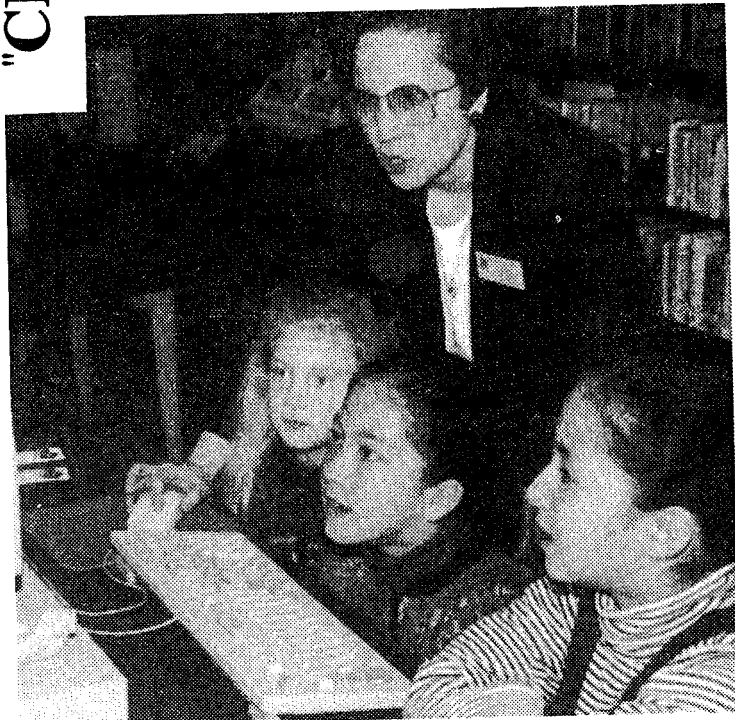

امکان ویژه و جالبی است که توسط آن می توان زبانی را که فهرستهای انتخابی نظام و پیامها به آن زبان نشان داده می شوند، انتخاب نمود.

CDS/ISIS همیشه اولین فهرست انتخاب را به زبان فرضی که بوسیله مدیر پایگاه اطلاعاتی به هنگام نصب نظام بر روی ماشین انتخاب شده است، نشان می دهد. گزینه L در این فهرست انتخاب، فهرست انتخاب XLNG را نشان می دهد که مشتمل بر زبانهای قابل دسترس است.

فهرست انتخاب نمونه در شکل ۲ نشان داده شده است (معهدا به خاطر داشته باشید که فهرست انتخاب عملی XLNG شما ممکن است با آنچه که در این شکل نشان داده شده متفاوت باشد).

برای انتخاب یک زبان، حرف مورد نظر را وارد می کنیم (مثلاً F برای زبان فرانسه). CDS/ISIS فهرست انتخابی را می آورد که گزینه L از آن انتخاب شد. از این لحظه به بعد کلیه فهرستهای انتخاب، پیامهای نظام و پاسخها به زبان انتخاب شده خواهد بود.

توضیح داده خواهند شد. بعلاوه هنگام توضیح هر فهرستی، یادداشتی هم در مورد ابزارها و فونونی که آشنایی با آنها برای استفاده از گزینه های مختلف فهرست لازم است داده می شود.

۱- فهرستهای انتخاب^{۴۲}

با انتخاب گزینه های^{۴۳} مربوط از فهرستهای که نظام بر روی صفحه نمایش نشان می دهد می توان عملیاتی را که باید اجرا شود انتخاب نمود. فهرست انتخاب لیستی از وظایفی است که با تاپ یک حرف، وظایف مورد نظر اجرا می شود. برای مثال فهرست انتخاب "خدمات بازایی اطلاعات" در شکل ۱ نشان داده می شود.

هر یک از گزینه هایی که در فهرست انتخاب ارائه می شود، مرکب از نشانه ای است که شاخص گزینه^{۴۴} نام دارد (مثلاً S)، و یک متن توضیحگر^{۴۵} که توضیح گزینه نامیده می شود بدنیال آن می آید (مثلاً تنظیم جستجو).

باید توجه داشت که فهرستهای انتخاب مختلف نظام ممکن است در عمل با نمونه ای که اینجا نشان داده شده است متفاوت باشد زیرا که هر استفاده کننده می تواند چهارچوب فهرستها، همچنین توضیحگر گزینه انتخابی یا شاخص گزینه را تغییر دهد. معهدا، اگر فرایند دسته بندی استاندارد رعایت شود نام یک فهرست معین (به جز کد زبان که در زیر توضیح داده می شود) همیشه یکی خواهد بود.

وقتی که فهرست انتخابی نشان داده می شود، CDS/ISIS مکان نما را در محل علامت "-" بعد از علامت "؟" قرار می دهد. برای انتخاب یکی از گزینه ها، نشانه شاخص مربوط به گزینه بایستی وارد شود. بدین ترتیب، مثلاً برای انتخاب گزینه "ذخیره نتایج جستجو" حرف P وارد می شود (که به دو صورت حرف بزرگ یا کوچک می توان وارد نمود).

۲- مکالمه چند زبانه^{۴۶}

کلیه برنامه ها کاملاً فعل و انفعالی و چند زبانه هستند. این

۳- کاربرگه‌ها^{۴۷}

کاربرگه صفحه نمایش ویژه مورد استفاده برای ورود داده‌ها است. این کاربرگه مشابه فرم چاپی کاربرگه‌ای است که پر می‌شود.

کاربرگه الکترونیکی همانند فرم چاپی، شامل تعدادی فیلد است که هر یک از آنها مرکب است از یک نام یا برچسب و فضای خالی که داده‌های مربوطه در آن وارد می‌شوند.

در بعضی موارد، یک یا چند فیلد ممکن است داده‌هایی را از قبل داشته باشند. این داده‌های وارد شده از قبل "ارزش قراردادی"^{۴۸} نامیده می‌شوند. زمانی که صفحه نمایش برای نشان دادن کاربرگه کامل کافی نباشد، کاربرگه به دو یا سه صفحه تقسیم می‌شود و می‌توان فرامین صحیح را برای صفحه زدن کاربرگه مورد استفاده قرار داد.

دو نوع کاربرگه وجود دارد: کاربرگه نظام^{۴۹} و کاربرگه ورود اطلاعات^{۵۰}. CDS/ISIS کاربرگه نظام را برای درخواست شماری از عوامل مورد نیاز برای اجرای یک وظیفه معین بکار می‌برد.

کاربرگه ورود اطلاعات برای ایجاد یا تغییر و تصحیح رکوردهای یک پایگاه اطلاعاتی بکار می‌رود. این نوع از کاربرگه شامل کلیه فیلدهایی است که می‌توانند در رکورد

سرویس ISISRET	خدمات بازیابی اطلاعات	فهرست انتخاب EXGEN
L - تغییر زبان مکالمه		
B - تورق فایل اصلی		
T - نمایش اصطلاحات و اژه‌نامه		
S - دستور جستجو		
D - نمایش نتایج جستجو		
F - تغییر شکل نمایش		
R - فراخوانی دستورات سوال		
G - اجرای جستجوی قبلی		
P - ذخیره نتایج جستجو		
X - خروج		

شکل ۱: فهرست انتخاب نمونه CDS/ISIS

سرویس کلی	زبانهای مکالمه قابل دسترس	فهرست انتخاب EXLNG
E - زبان انگلیسی		
F - زبان فرانسه		
S - زبان اسپانیایی		

شکل ۲: فهرست انتخاب نمونه انتخاب زبان

معینی حضور داشته باشند. از این جهت که کار برگه‌های ورود اطلاعات بایستی برای پایگاه اطلاعاتی معینی تهیه شوند، CDS/ISIS یک ویراستار کاربرگه^{۵۱} برای ساختن این کاربرگه‌ها فراهم نموده است.

ه. محدودیتهای نظام^{۵۲}

محدودیتهای نظام مندرج در زیر در حال حاضر تاثیر گذارند:

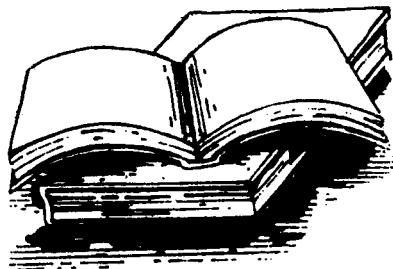
نامحدود	حداکثر تعداد پایگاههای اطلاعاتی
۱۶	حداکثر تعداد رکوردهای یک پایگاههای اطلاعاتی
میلیون (با محدودیت ۵۰۰ مگا بایت)	
۸۰۰۰ نشانه	حداکثر تعداد رکورد
۲۰۰ (به جز تکرارهای مربوط به فیلدهای تکرارپذیر)	حداکثر تعداد فیلدها (تعریف شده در FDT)
۲۰۰	حداکثر تعداد سطور FST
۸۰۰۰ نشانه	حداکثر اندازه فیلد
۱۹	حداکثر تعداد فیلدهای موجود در یک صفحه کاربرگه
۲۰	حداکثر تعداد صفحات یک کاربرگه
۴۰۰۰ نشانه	حداکثر اندازه یک آرایش نمایشی
۷۹۹	حداکثر تعداد STOPWORDS

و. قراردادهای^{۵۳} بکاررفته در این متن

اسامی فهرستهای انتخاب با x کوچک شروع می‌شود که نشان دهنده کد زبانی است. مثلاً "xXGEN" نام عام یک فهرست انتخاب در CDS/ISIS است که در عمل ممکن است

17. User services
18. System service
19. Data entry
20. Maintenance
21. Utility
22. File of information
23. Master file
24. Data base definition files
25. Field Definition Table
26. Data entry worksheet (s)
27. Display format (s)
28. Field Select Tables
29. Sorting requirements
30. Master File Number
31. Inverted file
32. Dictionary
33. Posting
34. Any file
35. Related Terms
36. Search formulation
37. Hit list
38. Save file
39. Techniques
40. Tools
41. Field editor
42. Menus
43. Options
44. Option identifier
45. Option description
46. Multilingual dialogue
47. Worksheets
48. Default value
49. System worksheets
50. Data entry worksheets
51. Worksheet editor
52. System restrictions
53. Conventions

به تعداد نگارشهای زبانهای مورد استفاده، از آن فهرست وجود داشته باشد. بنابراین، این فهرستها تحت عنوان EXGEN (برای نگارش زبان فرانسه) و غیره نامگذاری می شوند.

کلیدهایی که وظیفه ویژه ای انجام می دهند نام آنها در داخل علامت < > قرار گرفته اند (مانند < CR >). اسامی بکار رفته اسامی نمادینی هستند که وظیفه اجرایی این کلیدها را معین می کنند.

یادآوری می شود که برخی از نشانه های ویژه ممکن است در همه صفحه کلیدها پیدا نشوند. هر گاه نشانه ای را در این متن دیدید که به نظر می رسد در صفحه کلید شما وجود ندارد، به همین علت است. در صورت تردید به مبحث "برابر نهاد صفحه کلیدها" رجوع کنید که روشی را برای تعریف نشانه صحیح ارائه می کند. این ضمیمه همچنین برابر نهاد نامهای نمادین کلیدهای وظیفه ای و کلیدهای واقعی صفحه کلید شما را بدست می دهد.

یادداشتها

1. Data base
2. Word - processing Packages
3. Bibliographic data base
4. Fields
5. Numeric tag
6. Record
7. Data element
8. Subfields
9. 2-Character subfield delimiter
10. Repeatable
11. Instance
12. Occurance
13. System functions
14. Sophisticated
15. Indexes
16. Categories